

תשפ"ה
2024-2025

אוגדן בחינה עיונית
בתאטרון סמל שאלון
051283

נהלים והנחיות

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

תוכן עניינים

מבוא.....	2
מבנה הבחינה.....	3
תכני הבחינה.....	3
שלד בחינה	4-6
דוגמאות לשאלות (כולל בחינות משנים קודמות	
7-24	

מבוא

במסמך מרכז את המידע בנושא הבחינה העיונית.

הבחינה העיונית משלימה את מסגרת אירועי ההערכה הבית ספרית. הרציונל העומד מאחורי כל אירועי הערכה הוא הגיוון והאפשרות להציע לתלמידות ולתלמידים בעלי חוזקות שונות חווית למידה והיבחות איכותיים. ההיבטים התיאורטיים מוערכים הן באופן מילולי והן במסגרת של פרויקט מעשי. הבחינה העיונית צריכה לאפשר לתלמידות ולתלמידים לנסח בכתב את גופי הידע שרכשו במהלך לימודי התיאטרון, כמו גם לזמן להם את האפשרות לענות על שאלות מעוררות מחשבה ומרחיבות את הדעת, לבטא יצירתיות ולתת ביטוי לדעה אישית מתוך מעורבות ורלוונטיות. בחינה זו צריכה לשקף באופן מיטבי, במהימנות ותקפות את רמת התלמידות והתלמידים בסיום תהליך הלמידה.

החל משנת הלימודים תשפ"ב מסגרת **הערכה הבית ספרית** (סמל שאלון 051283) כוללת את:

- שני אירועי הערכה חלופית (2 פרויקטים) 30%

- בחינה עיונית 20%

סה"כ 50% מהציון הכולל

מתוך מודעות לקושי לחבר שאלון בחינה מדי שנה, כזה שיכלול שאלות חשיבה, שאלות עם פוטנציאל למענה מעמיק, מקצועי ויצירתי, בשנת הלימודים תשפ"ה, הבחינה העיונית המוצעת על ידי הפיקוח על הוראת התיאטרון **תקיים ב 22 באפריל 2025**, ושאלון הבחינה שנכתב בשיתוף עם מורות ומורים מובילות ים ישלח בדוא"ל לרכזים ולרכזות **שיבחרו להשתתף במועד זה וירשמו** אליו מראש באמצעות [טופס ייעודי](#). במקביל ישלח מחוון שישמש לבדיקת הבחינה.

שימו לב! החל משנת הלימודים תשפ"ו מועד בחינת הבגרות העיונית יהיה מועד אחד לכלל המגמות בארץ. המועד יתפרסם כשנה מראש על מנת לאפשר לרכזות/ים להתארגן. פרטים נוספים לגביי עדכון הבחינה יינתנו במהלך שנת הלימודים תשפ"ה.

מבנה בחינה עיונית

- הבחינה כוללת שלושה פרקים בכל פרק 4 שאלות
- התלמידים יענו על ארבע שאלות בלבד
- חובה לענות על שאלה אחת בכל פרק
- שאלה רביעית לבחירת התלמידה מתוך אחד הפרקים

***מתווה הבגרויות של תלמידי הצפון והדרום ידון בתחילת שנת הלימודים תשפ"ה**

****מבנה זה איננו רלוונטי למגמות המשתתפות בתכנית 'אקדמיזציה בתיכון'**

תכני הבחינה

פרק א' – בפרק זה יש לענות לפחות על שאלה אחת, אך לא יותר משתי שאלות
ההיבט הפרשני של מחזה קלאסי - קומדיה או טרגדיה (ניקוד לכל שאלה 25 נקודות)

הפרק עשוי לכלול שאלות העוסקות במחזות נלמדים/ בהצגות שנצפו/ שאלות בנושא המעתק ממחזה להצגה/ שאלות בנושא מאמרי חובה.

פרק ב' – בפרק זה יש לענות לפחות על שאלה אחת, אך לא יותר משתי שאלות

סגנונות תיאטרון במאה ה 20 וה 21 ותיאטרון פוסט מודרני (ניקוד לכל שאלה 25 נקודות)

הפרק עשוי לכלול: היבטים תיאורטיים של הסגנון: רקע היסטורי, מוסכמות ומושגי יסוד, בקיאות במחזות נלמדים, יישום ידע תיאורטי במחזה/במופע נלמד

פרק ג' – בפרק זה יש לענות לפחות על שאלה אחת, אך לא יותר משתי שאלות

סוגיות חברתיות בתיאטרון הישראלי ובדרמה העברית (ניקוד לכל שאלה 25 נקודות)

הפרק עשוי לכלול: היבטים תיאורטיים: רקע היסטורי ומושגי יסוד, בקיאות במחזות נלמדים, יישום ידע תיאורטי במחזה נלמד

☒ **אין להשתמש באותה דוגמה במענה לשתי שאלות שונות**

☒ **התלמידים יענו תשובות המבוססות על הצגות/מחזות שלא הוערכו במסגרת הערכה**

חלופית או הבחינה בהפקה

☒ **תלמידים הזכאים לבחינה מותאמת נא לקרוא את ההנחיות בקישור המצורף**

שלד בחינה

אמנות התיאטרון

תאריך

הוראות לנבחנים:

משך הבחינה : שעתיים וחצי

מבנה השאלון: בשאלון זה שלושה פרקים בכל פרק שאלות לבחירה.

על התלמיד לענות על ארבע שאלות בלבד (25X4)

שאלה אחת בכל פרק ושאלה לבחירת התלמידים מתוך הפרקים השונים

פרק ראשון - ההיבט הפרשני של מחזאות קלאסית

פרק שני – התאטרון המערבי במאה ה-20 וה-21

פרק שלישי- סוגיות חברתיות בדרמה הישראלית ובתאטרון הישראלי

- אין לחזור ולהדגים בתשובות שונות על פי אותו המחזה או אותה ההצגה
- התלמידים לא יענו תשובות המבוססות על הצגות/מחזות שהוערכו במסגרת הערכה חלופית או בבחינת הבגרות בהפקה
- השאלות מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ונבחנים כאחד

**פרק א' – ההיבט הפרשני של מחזה קלאסי - קומדיה או טרגדיה (25 נקודות לכל
שאלה)**

בפרק זה יש לענות לפחות על שאלה אחת, אך לא יותר משתי שאלות

**פרק ב' – סגנונות תאטרון במאה ה 20 וה 21 והמופע הפוסט-מודרני (25 נקודות לכל
שאלה)**

בפרק זה יש לענות לפחות על שאלה אחת, אך לא יותר משתי שאלות

פרק ג' – סוגיות חברתיות בתאטרון הישראלי ובדרמה העברית (25 נקודות לכל שאלה)

בפרק זה יש לענות לפחות על שאלה אחת, אך לא יותר משתי שאלות.

דוגמאות לשאלות על פי שלד הבחינה

פרק א' – ההיבט הפרשני של מחזה קלאסי - קומדיה או טרגדיה פרק חובה יש לענות לפחות על שאלה אחת ולא יותר משתי שאלות (25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1 – הצחוק – אנרי ברגסון

- א. מהם התנאים להתעוררות הצחוק ומעוררי הצחוק על פי אנרי ברגסון. (10 נקודות)
ב. הדגימו ארבעה מעוררי צחוק באמצעות אחד מהמחזות/הצגות הקלאסיים/ות שנלמדו. (15 נקודות)

שאלה 2 – קתרזיס

- על פי אריסטו, הקתרזיס הינו חלק מהאפקט הטרגי שחווה קהל הצופים בטרגדיה הקלאסית, שתפקידו לשחרר את הקהל מרגשי הפחד והחמלה שהצטברו לאורך הטרגדיה.
א. האם לדעתכם/ן חוויית הקתרזיס ניתנת למימוש גם בקומדיה? נמקו (10 נקודות)
ב. הדגימו על פי קומדיה קלאסית שקראת/צפית. (15 נקודות)

שאלה 3 – המהלך הדרמטי (מבנה העלילה)

- א. בחרו מחזה קלאסי שלמדת. ציינו את מוסכמות המבנה הדרמטי (קומדיה או טרגדיה). (התייחסו ל 2 מוסכמות)
ב. הסבירו כיצד המבנה משרת רעיון מרכזי במחזה ו/או ביקורת חברתית.

שאלה 4 – הדמות

- א. ציינו 3 מאפיינים של גיבור הטרגדיה/קומדיה הקלאסית שלמדתם/ן על פי המחזה
ב. תארו והדגימו כיצד המאפיינים שתוארו בסעיף א באים לידי ביטוי בפרשנות בימתית בה צפיתם/ן (בהצגה), (התייחסו לשלושה רכיבים בימתיים לפחות).

פרק ב' – סגנונות תיאטרון במאה ה 20 וה 21 והמופע הפוסט-מודרני (25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1 – ראליזם

א. תארו והסבירו כיצד תמונה זו מבטאת את מאפייני הסגנון הדרמטי הראליסטי. (התייחסו ל 3 מאפיינים) (15 נקודות)

ב. בחרו במחזה ראליסטי שלמדתם. ציינו שם המחזה והמחזאי ומקמו את הדמויות בחלל שבתמונה על פי אחת מהסצנות במחזה.

נמקו בחירתכם/ תוך התייחסות ליחסים בין הדמויות, לקונפליקט ולרעיון המרכזי. (25 נקודות)

שאלה 2 – התיאטרון האפי

מחזותיו של ברטולט ברכט מאופיינים בדמויות נשים רבות.

א. הציגו 5 מאפיינים של התיאטרון האפי. (10 נקודות)

ב. הדגימו והסבירו כיצד דמות האישה באחד מהמחזות האפיים שלמדת מחזקת את האפקט האפי ו/או משרתת את אחד מהמאפיינים אותם הצגת בסעיף א. (15 נקודות)

שאלה 3 – תיאטרון האבסורד

בחרו בדיאלוג/תמונת במה ממחזה אבסורד שלמדתם/.

א. תארו את התמונה/דיאלוג שבחרת. (10 נקודות)

ב. כיצד התמונה שבחרת מבטאת את הביקורת/ האמירה/השאלה של סגנון האבסורד בכלל והמחזה בפרט? (15 נקודות)

שאלה 4 – המופע הפוסט-מודרני

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

- א. בחרו ותארו ארבעה רכיבי תיאטרון המאפיינים את המופע הפוסט-מודרני (10 נקודות)
- ב. הדגו והסבירו כיצד שניים מהמאפיינים אותם הצגתם/ בסעיף א' באים לידי ביטוי במופע פוסט מודרני בו צפיתם. (15 נקודות)

פרק ג' – סוגיות חברתיות בתיאטרון הישראלי ובדרמה העברית (25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1 – קונפליקט

- א. תארי מערכת יחסים בין שתי דמויות או יותר במחזה ישראלי שלמדת אשר לדעתך משקפת קונפליקט חברתי ו/או פוליטי בחברה הישראלית בעבר או בהווה (8 נקודות)
- ב. הסבר/הסבירי את האופן שבו הקונפליקט בין הדמויות שתיארת בסעיף א מתאר את החברה הישראלית לאור רוח התקופה שבו נכתב או שאותה הוא מייצג? הדגו והסבירו על פי שני רכיבים דרמטיים לפחות. (15 נקודות)

שאלה 2 – נוער

- בחרו במחזה או הצגה ישראליים שלמדתם/ המתארים ומעצבים דמויות של בני נוער.
- א. תאר את האופן שבו מעוצבות שתיים מן הדמויות במחזה או בהצגה באמצעות שלושה רכיבים תיאטרוניים לפחות (15 נקודות)
- ב. הסבר כיצד עיצוב זה של בני הנוער מבטא אמירה של המחזאי/ת/ במאי/ת על החברה הישראלית בת-זמנו/ה. (10 נקודות)

שאלה 3 – המקום

בחר/י בהצגה/מחזה ישראלי שלמדת.

א. תאר/י את מקום ההתרחשות המרכזי של המחזה /הצגה (7 נקודות)

ב. כיצד תיאור/עיצוב המקום בהצגה/מחזה שלמדת מעצב את הקונפליקט המרכזי במחזה (9 נקודות)

ג. כיצד הקונפליקט המרכזי שתואר בסעיף ב' מביא לידי ביטוי אמירה על החברה הישראלית (9 נקודות)

שאלה 4 – הבית

התיאטרון העברי והישראלי מציג תכופות מצבים של פרידה מהבית או לחלופין שיבה אליו. בחרו במחזה/הצגה ישראליים שמוצגת בהם חוויה של פרידה או שיבה הביתה.

א. תארו את החוויה המוצגת במחזה/הצגה ואת הדמות/דמויות המתמודדות עימה. (10 נקודות)

ב. כיצד התמודדותה של הדמות עם החוויה באה לידי ביטוי בשני רכיבים תיאטרוניים במחזה/הצגה? (15 נקודות)

אמנות התיאטרון – בחינת בגרות 20%

20 באפריל 2023

כ"ט אייר תשפ"ג

הוראות לנבחנים:

משך הבחינה : שעתיים וחצי

מבנה השאלון: בשאלון זה שלושה פרקים בכל פרק מספר שאלות לבחירה.

על התלמיד לענות על **ארבע שאלות בלבד (25X4)**

פרק ראשון פרק חובה - ההיבט הפרשני של מחזאות קלאסית

פרק שני – התאטרון המערבי במאה ה-20 וה-21

פרק שלישי- סוגיות חברתיות בדרמה הישראלית ובתאטרון הישראלי

- חובה לענות על שאלות לפחות משני פרקים שונים
- חובה לענות על שאלה אחת לפחות מפרק א'
- אין לחזור ולהדגים בתשובות שונות על פי אותו המחזה או אותה ההצגה
- התלמידים לא יענו תשובות המבוססות על הצגות/מחזות שהוערכו במסגרת הערכה חלופית או בבחינת הבגרות בהפקה
- השאלות מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ונבחנים כאחד

בהצלחה!

פרק א' – ההיבט הפרשני של מחזה קלאסי - קומדיה או טרגדיה פרק חובה

יש לענות לפחות על שאלה אחת ולא יותר משתיים (25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1

בחירה מול גורל

- א. לפניך כרזה להצגה. תאר את הכרזה (התייחס לצבעים, לצורות, לדימויים ולפריסתם בכרזה) (9 נקודות)
- ב. הסבר כיצד הכרזה מבטאת את הרעיון – **בחירה מול גורל** (6 נקודות)
- ג. בחר בטרגדיה שלמדת והדגם את הרעיון – בחירה מול גורל (התייחס לעלילה, דמות וקונפליקט) (10 נקודות)

Designer: Zauleck Year: 1990s

Country: German

שאלה 2

מהפך וזיהוי בטרגדיה

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמוניות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

"האמצעים שבהם הטרגדיה משפיעה יותר מכל על הנפש הם חלקיו של הסיפור: מהפך (פריפטיאה) וזיהוי (אנגנוריסיס)".

(פואטיקה / אריסטו. תרגום: יואב רינן. מאגנס, ירושלים, 2003)

א. בחרו את אחד המושגים "המהפך" או "הזיהוי" (הכרה או היוודעות) על פי אריסטו, ציינו את בחירתכם

והסבר מדוע הוא כל-כך חיוני לדעתו להשפעה על נפש הצופים? (10 נקודות)

ב. בחרו באחד המושגים (מהפך או זיהוי/ הכרה) והדגימו את הופעתו בטרגדיה אותה למדת (15 נק')

שאלה 3

העיוורון מול האמת

א. הסבירו את רעיון העיוורון מול האמת בטרגדיה (10 נקודות)

ב. תארו כיצד בא לידי ביטוי נושא העיוורון בסצנה אחת בטרגדיה שלמדתם. (התייחסו לדמויות, שיח

ומהלך עלילה) (15 נקודות)

שאלה 4

קומדיה - פגם באופי הדמות

קומדיות רבות מבוססות על דמות שיש פגם באופייה.

א. בחרו בדמות מקומדיה שלמדתם, שיש פגם באופייה, ציינו את שם הדמות והסבירו את הפגם. (5 נקודות)

ב. תארו שתי דוגמאות שבהן פגם זה בא לידי ביטוי בקומדיה שלמדתם. (10 נקודות)

ג. הסבירו כיצד הפגם מסייע לבניית הביקורת החברתית שהמחזה או שההצגה מציגים. (10 נקודות)

שאלה 5

נוקשות כממד קומי

בקומדיה מופיעה "נוקשות מסוימת של הגוף, של הרוח ושל האופי, נוקשות שהחברה עדיין משתוקקת לסלקה על מנת

להשיג מחבריה את הגמישות המרבית... נוקשות זו היא הממד הקומי, והצחוק הוא עונשו". (הצחוק / אנרי ברגסון.

תרגום: ארזה טיר-אפלרויט. כרמל, ירושלים, 2019)

א. על פי דבריו של ברגסון, כיצד יוצרת הנוקשות את הממד הקומי? (10 נקודות)

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

ב. תארו והסבירו כיצד בא לידי ביטוי העיקרון של "הנוקשות כממד קומי" בסצנה במחזה שלמדתם. (15 נקודות)

שאלה 6

"הקומדיה מייצגת מאבק בין חברה רצויה לחברה מדכאת" מתוך מיתוס האביב, נורתופ פריי

- א. לפניכם ציטוט מתוך המאמר "מיתוס האביב." הסבירו את הציטוט. (5 נקודות).
- ב. בחרו בקומדיה שלמדתם ותארו סצנה המבטאת מאבק זה. בתשובתכם התייחסו למקום, זמן, דמויות, שיח (10 נקודות)
- ג. הסבירו כיצד סיום הקומדיה שלמדתם מבטא את רעיון "החברה הרצויה" (10 נקודות)

פרק ב' – סגנונות תיאטרון במאה ה-20 וה-21 (25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1

במחזאות מודרנית, דמויות רבות מעמידות פנים או מסתירות סוד, כדי לברוח מהמציאות או כדי להתגבר עליה.

- א. בחרו דמות במחזה שלמדתם ותארו את מאפייניה. (5 נקודות)
- ב. הסבירו את הסיבה בגללה הדמות מעמידה פנים או מסתירה סוד. (10 נקודות)
- ג. הסבירו כיצד העמדת הפנים או הסוד מבטאים רעיון מרכזי במחזה. (10 נקודות)

שאלה 2

"מה-שֶׁהָיָה הוא שֶׁיְהִיָּה... וְאֵין כָּל-חֵדֶשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ" קהלת א'/ט'

- א. לפניכם פסוק מספר קהלת. בחרו מחזה אבסורד שלמדתם וציינו את פרטי המחזה והמחזאי. (2 נקודות)
- ב. הסבירו כיצד הפסוק מבטא את אחד ממאפייני האבסורד. (7 נקודות)
- ג. בחרו מחזה אבסורד שלמדתם וציינו שני מאפיינים נוספים של מחזה אבסורד והדגימו אותם על פי המחזה שלמדתם. (16 נקודות)

שאלה 3

התיאטרון כמראה המשקפת את המציאות במקום ובזמן

- א. בחרו במחזה/ הצגה/ מופע. ציינו את פרטי המחזה/ הצגה/ מופע. (1 נקודה)
- ב. הדגימו באמצעות 3 רכיבים תיאטרוניים כיצד מחזה/ הצגה/ מופע, משקף את המציאות החברתית של היוצרת (מחזאי.ת או בימאי.ת) (24 נקודות)

שאלה 4

טשטוש גבולות במופע הפוסט מודרני

1. בחרו במופע פוסט מודרני (ציינו את שם המופע / שם היוצרים) שצפיתם בו והדגימו כיצד המאפיין – טשטוש גבולות מתקיים במופע. התייחסו לטשטוש במרחב פיזי ו/ או טשטוש בין הדמות לשחקן, ו/ או בין מרחב המשחק למרחב הצפייה ו/ או בין אמת לבדיה (15 נקודות)
2. הסבירו את המשמעות של טשטוש הגבולות במופע שצפיתם בו (10 נקודות)

פרק ג' – סוגיות חברתיות בתיאטרון הישראלי ובדרמה העברית

(25 נקודות לכל שאלה)

שאלה 1

מיתוסים בחברה הישראלית

מיתוס הוא סיפור שמטרתו להסביר תופעות ולעצב את הזהות החברתית

- א. בחרו מיתוס ישראלי והסבירו כיצד הוא מבטא תופעה ו/ או מעצב זהות בחברה הישראלית (10 נקודות)
- ב. הדגימו באמצעות שני מאפיינים דרמטיים / תיאטרוניים את ייצוגו של המיתוס במחזה שלמדתם או בהצגה שצפיתם בה. (15 נקודות)

שאלה 2

היחסים במשפחה בדרמה הישראלית כמשקפים סוגיות חברתיות

- א. בחרו במחזה או הצגה המציג משפחה ישראלית. ציינו את פרטי המחזה או ההצגה. (2 נקודות)
- ב. תארו את היחסים בין בני המשפחה באמצעות 3 רכיבים תיאטרוניים. (15 נקודות)
- ג. הסבירו כיצד היחסים בין בני המשפחה משקפים סוגיה חברתית (8 נקודות)

שאלה 3

המרחב במחזה או בהצגה כמייצג כרעיון / קונפליקט

- א. בחרו מחזה או הצגה, ציינו את פרטי היצירה. (3 נקודות)
- ב. תארו את המרחב בו מתרחש המחזה או ההצגה התייחס ל 3 רכיבים תיאטרוניים המעצבים אותו. (12 נקודות)
- ג. הסבירו כיצד המרחב שתיארתם מבטא רעיון או קונפליקט במחזה או ההצגה. (10 נקודות)

שאלה 4

פריט תפאורה או אביזר המשקף תמונה/ הווי ארץ ישראלי

- א. בחרו בפריט תפאורה או אביזר במחזה או בהצגה שצפיתם בה ותארו אותו. (התייחס ל 3 מאפיינים כמו צורה, צבע, גודל, מיקום) (9 נקודות)
- ב. תארו את אופן השימוש בפריט או באביזר (8 נקודות)

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

ג. כיצד הפריט או האביזר משקפים תמונה / הווי ארץ ישראלי. (8 נקודות)

ב ה צ ל ח ה !

נספח 1 : טופס הבחינה העיונית מועד קיץ תשפ"ד מודל בחינה בחירום¹

אמנות התיאטרון – בחינת בגרות 20%

מאי 2024

תשפ"ד

הוראות לנבחנים:

משך הבחינה: שעתיים וחצי

מבנה השאלון: בשאלון זה שלושה פרקים בכל פרק מספר שאלות לבחירה.

על התלמיד לענות על 4 שאלות בלבד (25X4)

פרק ראשון- ההיבט הפרשני של מחזאות קלאסית (קומדיה / טרגדיה) – פרק חובה

בפרק זה יש לענות על לפחות שאלה אחת ועד שתי שאלות בלבד.

פרק שני – התיאטרון המערבי במאה ה-20 וה-21

בפרק זה ניתן לענות עד שתי שאלות בלבד.

פרק שלישי- סוגיות חברתיות בדרמה הישראלית ובתיאטרון הישראלי

בפרק זה ניתן לענות עד שתי שאלות בלבד.

- ניתן לענות על אותה דוגמה, מחזה או הצגה, על שתי שאלות שונות באותו הפרק בלבד.
- לא ניתן לענות על אותו מחזה/הצגה בשני פרקים שונים.
- בפרק בראשון בלבד שהינו חובה ניתן לענות על שאלה או שתי שאלות המבוססות גם על הצגות/מחזות שהוערכו במסגרת הערכה חלופית
- בפרקים 2+3 לא ניתן לענות תשובות המבוססות על הצגות/מחזות שהוערכו במסגרת הערכה חלופית או בחינה בהפקה

השאלות מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ונבחנים כאחד.

בהצלחה!

פרק א'- דרמה ותיאטרון מהמאה החמישית לפנה"ס עד אמצע המאה ה-19

¹ בחינה זו נבנתה על פי מודל החירום של קיץ 2024 ולכן ניתן להתרשם מהשאלות, אך לא להשתמש בחלוקת הפרקים שכן היא איננה תואמת לדרישות האוגדן של תשפ"ה

פרק זה הינו פרק חובה. בפרק זה יש לענות על לפחות שאלה אחת ועד שתי שאלות בלבד.

טרגדיה

1. שלב ההיפוך (25 נק')

א. הסבר מהו "שלב ההיפוך" על פי אריסטו. (5 נק')

ב. הסבר והדגם את שלב ההיפוך בעלילה של מחזה טראגי שלמדת. (10 נק')

ג. הסבר את השינוי שחל בעקבות ההיפוך אצל הגיבור הטרגי במחזה/בהצגה שעליו/שעליה כתבת בסעיף

ב' תאר את המצב לפני "שלב ההיפוך" ואחריו. (10 נק')

2. התגובה של הצופה בטרגדיה - האפקט הטרגי (25 נק')

על פי אריסטו, המאפיינים של הגיבור הטרגי תורמים ליצירת התגובה (האפקט) הרצויה אצל הצופה בסוף הטרגדיה.

א. הסבר מהי התגובה הרצויה שהטרגדיה מבקשת לעורר אצל הצופה. (9 נק')

ב. הצג שני מאפיינים של הגיבור הטרגי, והדגם אותם ממחזה שלמדת. (8 נק')

ג. הסבר כיצד מאפיינים אלה תורמים ליצירת התגובה שכתבת עליה בסעיף א. (8 נק')

3. מקריות / אופי / גורל (25 נק')

בתקופת ימי הביניים האמינו כי לאדם אין שליטה בגורלו והוא נשלט ע"י **האל והגורל**.

בתקופת הרנסנס העבירו את מרכז הכובד אל **האדם ואל אישיותו**. (רות נבו)

א. בחר במחזה/הצגה, ציין את שם המחזה/ההצגה, את שם המחזאי/הבמאי. (1 נק')

ב. בחר ותאר סצנה מתוך טרגדיה שלמדת שיד הגורל **או** המקריות השפיעה על העלילה. (12 נק')

ג. בחר ותאר סצנה שאופי האדם השפיעה על העלילה. (12 נק')

4. התיאטרון הקלאסי בפרשנות עכשווית (25 נק')

בחר בהצגה שצפית בה והועלתה על פי מחזה קלסי שלמדת.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמוניות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

- א. ציין את שם המחזה, המחזאי ואת שם ההצגה, הבמאי והיכן הועלתה ההצגה. (1 נק')
- ב. איזה שינוי במוסכמות המקום שהיו נהוגות בתיאטרון הקלאסי נעשה בהצגה שבחרת? הסבר והדגם את תשובתך. (15 נק')
- ג. כיצד השינוי שתיארת בסעיף א', משרת את הפרשנות של הבמאי בהצגה? (10 נק')

קומדיה

5. עירוב ז'אנרים (25 נק')

- למרות הסוף הטוב, השמח - בקומדיה מצויים גם מצבי סבל, כאב ועוגמת נפש.
- א. בחר במחזה/הצגה, ציין את שם המחזה/ההצגה, את שם המחזאי/הבמאי. (1 נק')
- ב. הדגם את המשפט שבראשית השאלה. תאר סצנה המתארת מצב שכזה, הנסיבות, את מיקומה בעלילה ואת הדמויות הפועלות. (16 נק')
- ג. הסביר את תרומתה של הסצנה למחזה. (8 נק')

6. התבנית של הקומדיה (25 נק')

- א. הסבר מהי תבנית המהלך הקומי של עלילת הקומדיה. ציין שם של מאמר העוסק בנושא. (12 נק')
- ב. בחר במחזה/הצגה, ציין את שם המחזה/ההצגה, את שם המחזאי/הבמאי. (1 נק')
- ג. הדגמו את התבנית בעלילת הקומדיה על פי המחזה/ההצגה שבחרתם. (12 נק')

7. הקומדיה כדרמה חברתית (25 נק')

- במקרים רבים שימוש באמצעים קומיים הוא דרך להביע ביקורת על החברה.
- א. בחר בקומדיה (מחזה שלמדת), ציין את שמה והסבר את הביקורת המובעת בה על החברה (10 נק')
- ב. תאר אמצעי קומי אחד שלמדת והדגם אותו בקומדיה שבחרת (8 נק')
- ג. הדגם כיצד אמצעי זה משרת את הביקורת על החברה בקומדיה שבחרת (7 נק')

8. מחזה קלאסי בבימוי עכשווי (25 נק')

נבחרת לביים קומדיה קלאסית בשנת 2024 בתיאטרון מרכזי.

- א. ציין את שם המחזה ואת שם המחזאי (1 נק')
- ב. הצג רעיון מרכזי לפרשנות מודרנית – סביבו תבנה את ההצגה. (10 נק')

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמוניות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

ג. תאר רכיב בימתי אחד מתוך ההצגה שבחרת לביים (תפאורה, תלבושות, מוסיקה, יחסי קבל במה, חלל וכו'). הסבר כיצד הרעיון המרכזי/שאלה פורייה בא לידי ביטוי באמצעות רכיב בימתי זה. (14 נק')

פרק ב' – סגנונות תיאטרון במאה ה-20 וה-21

בפרק זה ניתן לענות עד שתי שאלות בלבד.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמוניות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

1. מאפייני הסגנון (25 נק')

בחר באחד מסגנונות התיאטרון הבאים: ריאליזם, אפי, אבסורד, פוסט מודרני.

א. תאר שלושה מאפיינים של סגנון התיאטרון שבחרת. (12 נק')

ב. הדגם את המאפיינים של הסגנון במחזה שלמדת או בהצגה שצפית בהם. (13 נק')

2. תגובת הצופה – המטרה התיאטרונית (25 נק')

בחר באחד מסגנונות התיאטרון הבאים: ריאליזם, תיאטרון אפי, אבסורד, פוסט מודרני.

א. הסבר את תגובת הקהל הרצויה על פי הסגנון שבחרת ומה היא משרתת. (8 נק')

ב. תאר שני מרכיבים דרמטיים (דמיות, עלילה, מקום, דיאלוג, הוראות בימוי) ממחזה שלמדת והסבר כיצד הם תורמים ליצירת תגובת הקהל הרצויה בסגנון שנבחר. (17 נק')

3. הרקע להתפתחותם של סגנונות התיאטרון במאה-20 (25 נק')

הרקע להתפתחותם של סגנונות התיאטרון במאה-20 הוא פוליטי, חברתי, תרבותי.

א. בחר את אחד מסגנונות התיאטרון במאה ה-20 ותאר את הרקע להתפתחותו. (8 נק')

ב. בחר במחזה שלמדת על פי הסגנון שבחרת. (1 נק')

ג. תאר כיצד הרקע, ההיסטורי, חברתי, תרבותי בא לידי ביטוי בשני רכיבים דרמטיים מהמחזה.

(עיצוב דמות, קונפליקט, מקום, דיאלוג, זמן). (16 נק')

פרק ג' - סוגיות חברתיות בתיאטרון הישראלי ובדרמה העברית

בפרק זה ניתן לענות עד שתי שאלות בלבד.

1. הקשר בין מרחב (מקום) ובין זהות (25 נק')

האדם אינו אלא... / שאול טשרניחובסקי

"...האדם אינו אלא קרקע ארץ קטנה,
האדם אינו אלא תבנית נוף מולדתו...().
... וכתבנית אותה פנה, אשר בה נולדתי,
התפרשו תולדות חיי, נגלה גם מזלי,
טוויתי את חלומי כצלמה וכדמותה:..."

במחזאות הישראלית נוצר פעמים רבות קשר בין המרחב (מקום) ובין הזהות של דמויות.

א. בחר במחזה/ הצגה, ציין את שם המחזה/ההצגה, את שם המחזאי/הבמאי.

ב. תאר את המרחב (מקום) שבו העלילה מתרחשת. התייחס ל-2 מאפיינים המתארים אותו. (10 נק')

ג. בחר דמות מהמחזה שבחרת, והסבר אילו היבטים של זהות הדמות באים לידי ביטוי במרחב (המקום). (15 נק')

2. יוצרים תיאטרון (25 נק')

כיוצר בחרת לביים מחזה ישראלי ברוח התקופה.

א. ציין את שם המחזה, את שם המחזאי/הבמאי. (1 נק')

ב. איזה נושא/ קונפליקט/ רעיון/שאלה/ ערך מעניינים אותך לבדוק במחזה שבחרת? הסבר ונמק את הבחירה.

(8 נק')

ג. בחר בשני רכיבים בימתיים (תפאורה, תאורה, מוסיקה, תאורה, תלבושות, משחק, אחר) תאר אותם והסבר כיצד הם נותנים ביטוי לנושא/ קונפליקט/ רעיון/שאלה/ ערך בהפקה שתביים. (16 נק')

3. קונפליקט בין דורי במחזה ישראלי (25 נק')

בחר במחזה/הצגה ישראלי אותו למדת, הקיים בו קונפליקט בין דורי.

א. ציין את שם המחזה/ההצגה, את שם המחזאי/הבמאי. (1 נק')

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמוניות
הפיקוח על הוראת התיאטרון

ב. תאר את הקונפליקט. התייחס לאחת מהנקודות הבאות: תפיסות עולם, אמונות, ערכים, תפיסות חברתיות, דעות פוליטיות. (14 נק')

ג. כיצד הקונפליקט הבין דורי משקף את החברה הישראלית בתקופה שבה עוסק המחזה/ההצגה. (10 נק')

4. אירועים היסטוריים ותופעות חברתיות (25 נק')
המחזאות הישראלית מרבה לעסוק באירועים היסטוריים וחברתיים.

בחר במחזה/ הצגה העוסקים באחד מנושאים אלה.

א. ציין את שם המחזה/ההצגה, את שם המחזאי/הבמאי ואת האירוע ההיסטורי/ חברתי שאליו המחזה/ההצגה מתייחס/ת. (5 נק')

ב. הסבר התייחסות/אמירה שקיימת במחזה/ בהצגה לתופעה/ לאירוע ההיסטורי שציינת בסעיף א. (10 נק')

ג. בחר ברכיב בימתי או דרמטי **אחד** והדגם כיצד הרכיב הדרמטי (דמויות, עלילה, קונפליקט, אחר) או הבימתי (תלבושות, תאורה, תפאורה, אחר) משרת את ההתייחסות/האמירה שהסברת בסעיף ב'. (10 נק')